



Izglītības un zinātnes
ministrija

AKTUALITĀTES VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS JOMĀ: GROZĪJUMI VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ

Valstspilsētu un novadu izglītības pārvalžu vadītāju
un izglītības speciālistu seminārs
2025. gada 6. martā

Izglītības departaments

GROZĪJUMI VISPĀRĒJĀS
IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ:
IZGLĪTOJAMO UZŅEMŠANA
PAMATIZGLĪTĪBAS OTRĀ POSMA
PROGRAMMĀ UN VISPĀRĒJĀS
VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS
PROGRAMMĀS, SERTIFIKĀTU
IZDOŠANA



GROZĪJUMI VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ

(par uzņemšanu pamatizglītības otrā posma programmā un vispārējās vidējās izglītības programmās, sertifikātu izsniegšanu)

(pieņemti Saeimas 27.02.2025. sēdē (lai tie stātos spēkā - vēl jāizsludina valsts prezidentam))

Šobrīd grozījumi pieejami:

<https://titania.saeima.lv/LIVS14/saeimalivs14.nsf/webSasaiste?OpenView&restricttcategory=638/Lp14>

https://titania.saeima.lv/LIVS14/SaeimaLIVS2_DK.nsf/DK?ReadForm (Saeimas 27.02.2025. sēdes darba kārtības 12. jautājums):

12. Likumprojekts **Grozījumi Vispārējās izglītības likumā (638/Lp14)**
(3. lasījums) (32 priekšlikumi)
(Dok. Nr. **3056**) **Balsojums:** par 88, pret 1, atturas 1 **Likums**
Izglītības, kultūras un zinātnes komisija (Referents: Antoņina Ņenaševa)
➤ [DKP izskatīšanas gaita](#)

Grozījumi Vispārējās izglītības likumā vēl jāizsludina Valsts prezidentam. Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 69. pantu Valsts prezidents izsludina Saeimā pieņemtos likumus ne agrāk kā 10. un ne vēlāk kā 21. dienā pēc to pieņemšanas. Likums stājas spēkā 14 dienu laikā pēc izsludināšanas, ja likumā nav noteikts cits termiņš.

GROZĪJUMI VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS LIKUMĀ (VIL) (UZŅEMŠANA, SERTIFIKĀTI)

- Precizētas, papildinātas pamatnormu redakcijas (31., 39., 41., 48. pants), papildināti pārejas noteikumi (56., 57., 58., 59., 60., 61. un 62. punkts).
- **2025./2026. mācību gadā** izglītojamo uzņemšanai tiks piemēroti VIL noteiktie **pārejas noteikumi**, kas ir nedaudz atšķirīgi no pagājušajā mācību gadā piemērotajiem noteikumiem.
- Līdz 31.08.2025. **Ministru kabinetam** jāpieņem **noteikumi** izglītojamo uzņemšanas organizēšanai un norisei, kas tiks piemēroti izglītojamo uzņemšanai, **sākot no 2026./2027.mācību gada**.



GROZĪJUMI VIL 31. PANTĀ: UZŅEMŠANA PAMATIZGLĪTĪBAS OTRĀ POSMA PROGRAMMĀ VALSTS ĢIMNĀZIJĀS

Izteikt 31. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) **Valsts ģimnāzijas** uzņem izglītojamos pamatizglītības otrā posma izglītības programmas 7. klasē un brīvajās vietās 8. un 9. klasē, **ievērojot Ministru kabineta noteiktos nosacījumus un kārtību izglītojamo uzņemšanas organizēšanai un norisei.** Izglītojamo uzņemšanu valsts ģimnāzijā nosaka **ar dibinātāju saskaņoti izglītojamo uzņemšanas noteikumi.**”

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 56. PUNKTĀ: UZŅEMŠANA PAMATIZGLĪTĪBAS OTRĀ POSMA PROGRAMMĀ VALSTS ĢIMNĀZIJĀS (2025./2026. mācību gadam)

56. Valsts ģimnāzija atbilstoši tās noteikumiem un ar pašvaldību saskaņotiem izglītojamo uzņemšanas noteikumiem, uzņemot izglītojamos pamatizglītības otrā posma izglītības programmas 7. klasē un brīvajās vietās 8. un 9. klasē 2025./2026. mācību gadā, **ir tiesīga**:

- 1) **rīkot iestājpārbaudījumus** mācību priekšmetos atbilstoši valsts pamatizglītības standartam;
- 2) **organizēt** izglītojamo iepriekšējā mācību gada noslēgumā mācību priekšmetos iegūto **vērtējumu konkursu**, arī nerīkojot iestājpārbaudījumus;
- 3) **organizēt** zināšanu un prasmju **pārbaudījumu** atbilstoši valsts pamatizglītības standartam tiem izglītojamiem, kuriem iepriekš apgūtajā izglītības programmā nav bijis ietverts kāds no šā punkta pirmajā vai otrajā apakšpunktā minētajiem mācību priekšmetiem.

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 57. PUNKTĀ: UZŅEMŠANA PAMATIZGLĪTĪBAS OTRĀ POSMA PROGRAMMĀ VALSTS ĢIMNĀZIJĀS (2025./2026. mācību gadam)

57. Lai nodrošinātu vienotu pieeju izglītojamo uzņemšanai valsts ģimnāziju īstenoto pamatizglītības otrā posma izglītības programmu 7. klasē 2025./2026. mācību gadā, **pašvaldība, kuras teritorijā ir vairākas valsts ģimnāzijas, ir tiesīga:**

- 1) organizēt visās valsts ģimnāzijās **vienotus iestājpārbaudījumus** mācību priekšmetos atbilstoši valsts pamatizglītības standartam, savukārt pašvaldības teritorijā esošās valsts ģimnāzijas ir tiesīgas papildus organizēt iestājpārbaudījumus tikai tajos mācību priekšmetos, kuros tos nav organizējusi pašvaldība;
- 2) savā padotībā esošajām valsts ģimnāzijām **noteikt vienotu izglītojamo uzņemšanas kārtību, kā arī vienotu iestājpārbaudījumu norises kārtību, laiku, mācību priekšmetus, kuros paredzēts vienots iestājpārbaudījums, un rezultātu paziņošanas kārtību.**

GROZĪJUMI VIL 31. PANTĀ: PAMATIZGLĪTĪBAS SERTIFIKĀTA IZDOŠANA

2. Papildināt 39. panta pirmo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Pamatizglītības sertifikātu izdod elektroniska dokumenta formā Ministru kabineta noteikta iestāde, kura to **apliecina ar kvalificētu elektronisko zīmogu** Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija regulas (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ direktīvu 1999/93/EK 3. panta 27. punkta izpratnē.”

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 58. PUNKTĀ: UZŅEMŠANA VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS (2025./2026. mācību gadam)

58. Valsts, pašvaldību un valsts augstskolu vispārējās **vidējās izglītības iestādes, tai skaitā valsts ģimnāzijas, atbilstoši to noteikumiem un ar dibinātāju saskaņotiem** izglītojamo uzņemšanas noteikumiem, uzņemot izglītojamos vispārējās vidējās izglītības programmas 10. klasē un brīvajās vietās 11. un 12. klasē 2025./2026. mācību gadā, **kā konkursa atlases kritēriju ņem vērā pamatizglītības sertifikātā norādīto mācību sasniegumu vērtējumu attiecīgajā mācību priekšmetā** un papildus ir tiesīgas:

- 1) **rīkot iestājpārbaudījumus** mācību priekšmetos, lai atbilstoši attiecīgajam valsts izglītības standartam **padziļināti** izvērtētu izglītojamo zināšanas un prasmes;
- 2) **ņemt vērā** izglītojamo pamatizglītības ieguvi apliecinošajā izglītības dokumentā vai liecībā norādīto **vērtējumu** attiecīgajos mācību priekšmetos, arī nerīkojot iestājpārbaudījumus.

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 59. PUNKTĀ: UZŅEMŠANA VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS (2025./2026. mācību gadam)

59. Lai nodrošinātu vienotu pieeju izglītojamo uzņemšanai valsts ģimnāziju īstenoto vispārējās vidējās izglītības programmu 10. klasē un atbilstoši valsts pamatizglītības standartam padziļināti izvērtētu izglītojamo zināšanas un prasmes, **pašvaldība, kuras teritorijā ir vairākas valsts ģimnāzijas**, 2025./2026. mācību gadā **ir tiesīga organizēt visās valsts ģimnāzijās vienotus iestājpārbaudījumus mācību priekšmetos, savukārt pašvaldības teritorijā esošās valsts ģimnāzijas ir tiesīgas papildus rīkot iestājpārbaudījumus tikai tajos mācību priekšmetos, kuros tos nav organizējusi pašvaldība.**

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 60. PUNKTĀ: UZŅEMŠANA VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS (2025./2026. mācību gadam) (I)

60. 2025./2026. mācību gadā, uzņemot izglītojamos vispārējās vidējās izglītības programmas 10. klasē un ievērojot šo pārejas noteikumu 58. un 59. punktā noteikto:

- 1) izglītojamiem, **kuri nav kārtojuši centralizētos eksāmenus**, pamatizglītības **sertifikātā norādīto vērtējumu aizstāj ar** pamatizglītības ieguvi apliecinošajā izglītības dokumentā norādīto **vērtējumu attiecīgajā mācību priekšmetā;**
- 2) izglītojamie, **kuriem pamatizglītības programmā nav bijis ietverts** šā punkta pirmajā apakšpunktā **minētais mācību priekšmets, kārto** izglītības iestādes dibinātāja vai izglītības iestādes ar tās dibinātāja atļauju izstrādātu **zināšanu un prasmju pārbaudījumu** atbilstoši valsts pamatizglītības standartam;
- 3) pašvaldība ir tiesīga savā padotībā esošajām izglītības iestādēm, tostarp valsts ģimnāzijām, **noteikt vienotu kārtību** izglītojamo uzņemšanai vispārējās vidējās izglītības programmas 10. klasē, kā arī **vienotu iestājpārbaudījumu norises kārtību, laiku, mācību priekšmetus, kuros paredzēts vienots iestājpārbaudījums, un rezultātu paziņošanas kārtību;**

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 60. PUNKTĀ: UZŅEMŠANA VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS (2025./2026. mācību gadam) (II)

- 4) **ja** izglītojamo uzņemšanai tiek piemēroti šo pārejas noteikumu 58. punktā noteiktie **papildu uzņemšanas pasākumi**, pamatzglītības **sertifikātā norādītais vērtējums** attiecīgajā mācību priekšmetā **ir vienāds vai lielāks par papildu uzņemšanas pasākumu rezultātu kopsummu** atbilstoši izglītības iestādes noteiktiem un ar dibinātāju saskaņotiem izglītojamo uzņemšanas noteikumiem.

GROZĪJUMI VIL 48. PANTĀ: VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS SERTIFIKĀTA IZDOŠANA

Papildināt 48. panta pirmo daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Vispārējās **vidējās izglītības sertifikātu** izdod elektroniska dokumenta formā Ministru kabineta noteikta iestāde, kura to **apliecina ar kvalificētu elektronisko zīmogu** Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija regulas (ES) Nr. 910/2014 par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ direktīvu 1999/93/EK 3. panta 27. punkta izpratnē.”

GROZĪJUMI VIL PĀREJAS NOTEIKUMU 61. un 62. PUNKTĀ:

61. **Ministru kabinets** ne vēlāk kā **līdz 2025. gada 31. augustam izdod** šā likuma 31. panta otrajā daļā un 41. panta otrajā daļā minētos **noteikumus** izglītojamo uzņemšanas organizēšanai un norisei.

62. Grozījumus šā likuma 31. panta otrajā daļā un 41. panta otrajā daļā **piemēro** izglītojamo uzņemšanai, **sākot no 2026./2027. mācību gada.**

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

GROZĪJUMI VIL 31. UN 41. PANTA NOSAUKUMOS

31. pantā:

aizstāt panta nosaukumā vārdu "iestādē" **ar** vārdu "**programmā**";

*(31.pants. Izglītojamo uzņemšana pamatizglītības iestādē **programmā**)*

41. pantā:

aizstāt panta nosaukumā vārdu "iestādēs" **ar** vārdu "**programmās**";

*(41.pants. Izglītojamo uzņemšana vispārējās vidējās izglītības iestādēs **programmās**)*

DAŽI
AKTUALIZĒJAMI
JAUTĀJUMI



GROZĪJUMI IZGLĪTĪBAS LIKUMA PĀREJAS NOTEIKUMU 116., 117., 118. PUNKTĀ

(pieņemti 9.05.2024., spēkā no 22.05.2024.; paredz iespēju pamatizglītības pakāpē atteikties no krievu valodas kā otrās svešvalodas apguves, ja skolēns to vēlas)

116. Izglītojamais, kurš apgūst vispārējās pamatizglītības programmu, līdz 2024. gada 21. jūnijam un **ne vēlāk kā līdz 2025. gada 31. maijam**, savukārt izglītojamais, kurš 2023./2024. mācību gadā mācās 8. klasē, ne vēlāk kā līdz 2024. gada 21. jūnijam ir **tiesīgs rakstveidā atteikties no krievu valodas kā otrās svešvalodas apguves**. Pēc izglītojamā atteikuma saņemšanas, bet **ne vēlāk kā ar nākamā mācību gada sākumu izglītības iestādes dibinātājs sadarbībā ar izglītības iestādi nodrošina** izglītojamam iespēju mācību priekšmeta "Svešvaloda 2" ietvaros apgūt **citā svešvalodu**.

117. Izglītojamam, kurš atbilstoši šo pārejas noteikumu 116. punktam ir atteicies no krievu valodas kā otrās svešvalodas apguves, 2023./2024. mācību gadā pamatizglītības pakāpes noslēgumā izsniedzamās apliecības par vispārējo pamatizglītību sekmju izrakstā mācību priekšmetā "Svešvaloda 2" norāda vērtējumu, kas noteikts pēc iepriekšējos mācību gadus šajā priekšmetā iegūtajiem summatīvajiem vērtējumiem. 2023./2024. mācību gada beigās 4., 5., 6., 7. vai 8. klases izglītojamo, kurš atbilstoši šo pārejas noteikumu 116. punktam ir atteicies no krievu valodas kā otrās svešvalodas apguves, var pārcelt nākamajā klasē bez vērtējuma mācību priekšmetā "Svešvaloda 2".

118. Izglītojamiem, kuri līdz 2025./2026. mācību gadam uzsākuši krievu valodas kā otrās svešvalodas apguvi, izglītības iestāde nodrošina iespēju turpināt tās apguvi līdz pamatizglītības pakāpes noslēgumam, bet ne ilgāk kā līdz 2029./2030. mācību gada beigām.

KO PAREDZ 23.04.2024. **PIEŅEMTI GROZĪJUMI** MK 27.11.2018. NOTEIKUMOS **NR. 747** "NOTEIKUMI PAR VALSTS PAMATIZGLĪTĪBAS STANDARTU UN PAMATIZGLĪTĪBAS PROGRAMMU PARAUGIEM" (*par otro svešvalodu*)?

(<https://likumi.lv/ta/id/351493-grozijumi-ministru-kabineta-2018-gada-27-novembra-noteikumos-nr-747-noteikumi-par-valsts-pamatizglitibas-standartu-un-pamatizgl...>)

Grozījumi paredz:

- noteikt otro svešvalodu, kas ir:
 - o viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām
 - o vai viena no Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstu oficiālajām valodām (piem., norvēģu valoda),
 - o vai svešvaloda, kuras apguvi regulē noslēgtie divpusējie vai daudzpusējie starpvaldību līgumi izglītības jomā (piem., ukraiņu, ivrits);
- **pakāpenisku pārejas īstenošanu uzsākt ar 01.09.2026.** (2026./2027.mācību gadu) 5. klasē, 2027./2028. mācību gadā – 5. un 6. klasē, 2028./2029. mācību gadā – 5., 6. un 7. klasē, 2029./2030. mācību gadā – 5., 6., 7. un 8. klasē, 2030./2031. mācību gadā – 5., 6., 7., 8. un 9. klasē;
- noteikt otrās svešvalodas **apguves uzsākšanu 5. klasē** (attiecīgi ar lielāku stundu skaitu nedēļā nekā tas ir šobrīd, uzsākot no 4. klases – visbiežāk tikai viena stunda nedēļā);
- **2025./2026. mācību gadā 4. klasē neuzsāk otrās svešvalodas apguvi (t.s. "tukšais gads", lai tehniski varētu nodrošināt pāreju, attiecīgi – 4. klasē lielāks stundu skaits pirmajai svešvalodai, 5. vai 6. klasē – to "atdodot" otrajai svešvalodai);**
- paplašināt izglītības iestāžu iespējas mainīt stundu skaitu mācību priekšmetos (**no 10% uz 17 %** (nepārsniedzot 17 % no kopējā stundu skaita trijos gados, mācību priekšmetā, kurā stundu skaits tiek mainīts)).

PAR VALSTS PĀRBAUDES DARBU KĀRTOŠANU 9. KLASES SKOLĒNIEM

- Skolēnam, atkārtoti mācoties 9. klasē, 2024./2025. mācību gadā **obligāti ir jāatkārto tie valsts pārbaudes darbi**, kuros 2023./2024. mācību gadā centralizētā eksāmena darba **kopvērtējums bija zemāks nekā 15%**.
- 9. klases skolēns var **izvēlēties kārtot kādu no valsts pārbaudes darbiem**, lai **uzlabotu** 2023./2024. mācību iegūto eksāmena vērtējumu.
- Aicinām izglītības iestāžu vadību **pārliecināties**, ka visi 9. klases skolēni, uz kuriem attiecas iepriekš minētais, Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā ir **pieteikti attiecīgā centralizētā eksāmena kārtošanai**. Ja izglītojamie vēl nav pieteikti, aicinām nekavējoties to izdarīt!

PAR VALSTS PĀRBAUDES DARBU KĀRTOŠANU PAR VISPĀRĒJO VIDĒJO IZGLĪTĪBU

- Lai iegūtu vispārējo vidējo izglītību, 2024./2025. mācību gadā centralizētajos eksāmenos jāiegūst **vismaz 20%**.
- Skolēnam obligāti jākārt **kāds no monitoringa darbiem** bioloģijā, fizikā, ķīmijā vai dabaszinībās **vai** jāiegūst centralizētā eksāmena **sertifikāts, kārtojot augstākā mācību satura apguves līmeņa eksāmenu** bioloģijā, fizikā vai ķīmijā.
- Ja izglītības iestāde nav pārliecināta, vai skolēns, tajā skaitā eksternis, ir piedalījies 2023./2024. mācību gadā kādā no monitoringa darbiem, tad lūgums nosūtīt e-pasta vēstuli Lietotāju atbalsta dienestam atbalsts@visc.gov.lv ar lūgumu pārbaudīt informāciju. Vēstulē jānorāda skolēna personas kods.
- Savukārt, ja skolēns iepriekš nokārtojis centralizētos eksāmenus optimālajā vai augstākajā mācību satura apguves līmenī, šogad viņam šis pārbaudījums atkārtoti nav jāveic.
- Lūdzam pašvaldību izglītības pārvaldes aktualizēt šo informāciju visās savas novada administratīvajā teritorijā esošajās skolās.



Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES!



[IZM_gov_lv](#)



[Izglitibas.ministrija](#)